

«ՌուսԱլ ԱրմենԱլ» ՓԲԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2020թ. համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

«Զեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբ կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ՌուսԱլ ԱրմենԱլ» ՓԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՌուսԱլ ԱրմենԱլ» ՓԲԸ-ի («Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2020թ. և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհարժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Ընկերությունը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամուտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Շնկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Շնկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարա չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Շնկերության կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ

KPMG Armenia LL

«Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
31 մայիսի 2021թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	15	27,436,953	26,153,821
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		1,313,722	1,313,722
Կանխավճարներ մատակարարներին		84,209	89,105
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		28,834,884	27,556,648
Պաշարներ	16	17,140,886	16,626,628
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	5,902,183	437,004
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ	18	63,822	214,274
Ընթացիկ ակտիվներ		23,106,891	17,277,906
Ընդամենը ակտիվներ		51,941,775	44,834,554
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	19	36,699,295	36,699,295
Լրացուցիչ կապիտալ		28,683,833	28,683,833
Կուտակված վնաս		(57,324,931)	(56,062,318)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		8,058,197	9,320,810
Պարտավորություններ			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	3,222,644	3,274,725
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		3,222,644	3,274,725
Վարկեր և փոխառություններ	21	17,523,712	15,214,548
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22	23,137,222	17,024,471
Ընթացիկ պարտավորություններ		40,660,934	32,239,019
Ընդամենը պարտավորություններ		43,883,578	35,513,744
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		51,941,775	44,834,554

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն 2020թ. համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2020թ.	2019թ.
Հասույթ	9	46,605,310	46,178,137
Վաճառքի ինքնարժեք	10	(43,541,800)	(45,514,945)
Համախառն շահույթ		3,063,510	663,192
Իրացման ծախսեր	11	(406,738)	(622,644)
Վարչական ծախսեր	12	(1,651,577)	(1,694,962)
Զուտ այլ ծախսեր		(180,463)	129,005
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		824,732	(1,525,409)
Ֆինանսական եկամուտ	11		539,095
Ֆինանսական ծախսեր		(2,139,437)	(9,616)
Զուտ ֆինանսական (ծախսեր)/եկամուտ	13	(2,139,426)	529,479
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը		(1,314,694)	(995,930)
Շահութահարկի գծով օգուտ	14	52,081	323,488
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		(1,262,613)	(672,442)

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Տնօրենների խորհրդի կողմից 2021թ. մայիսի 31-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Ա. Չաքարյան
Գլխավոր տնօրեն

Վ. Մովսեսյան
Ֆինանսական տնօրեն

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
հաշվետվություն 2020թ. համար**

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	36,699,295	28,683,833	(55,389,876)	9,993,252
Ընդամենը համապարփակ վնաս				
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար	-	-	(672,442)	(672,442)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	36,699,295	28,683,833	(56,062,318)	9,320,810
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	36,699,295	28,683,833	(56,062,318)	9,320,810
Ընդամենը համապարփակ վնաս				
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար	-	-	(1,262,613)	(1,262,613)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	36,699,295	28,683,833	(57,324,931)	8,058,197

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն 2020թ. համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2020թ.	2019թ.
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Վաճառքից ստացված գումարներ		46,547,127	48,790,339
Մատակարարներին վճարված գումարներ		(41,365,465)	(44,077,858)
Աշխատակիցներին վճարված գումարներ		(2,802,976)	(2,606,511)
Ստացված ԱԱՀ		1,586,645	1,863,483
Վճարված ԱԱՀ		(653,237)	(854,714)
Վճարված հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի		(1,001,199)	(1,083,695)
Այլ վճարումներ		(9,026)	(7,387)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		2,301,869	2,023,657
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից		65,350	86,416
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(2,538,188)	(2,040,810)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման համար տրված կանխավճարների ան		(1,631)	(62,408)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր		(2,474,469)	(2,016,802)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/ան			
		(172,600)	6,855
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 1 հունվարի		214,274	198,822
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների համար		22,148	8,597
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 31 դեկտեմբերի	18	63,822	214,274

2020թ. ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1 Հաշվետու կազմակերպություն	11	13 Չուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)	29
2 Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ	12	14 Ծախսերի գծով օգուտ	29
3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	12	15 Հիմնական միջոցներ	32
4 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում	12	16 Պաշարներ	33
5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ	13	17 Առևտրական և այլ դերիտորական պարտքեր	33
6 Չափման հիմունքներ	13	18 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33
7 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր	14	19 Կապիտալ և պահուստներ	34
8 Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	25	20 Կապիտալի կառավարում	34
9 Հասույթ	27	21 Վարկեր և փոխառություններ	35
10 Վաճառքի ինքնարժեք	28	22 Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	36
11 Իրացման ծախսեր	28	23 Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	36
12 Վարչական ծախսեր	28	24 Պայմանական դեպքեր	40
		25 Հանձնառություններ	41
		26 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	41

1 Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ռուս ԱրմենԱր» ՓԲԸ-ն («Ընկերություն») փակ բաժնետիրական ընկերություն է, որը հիմնադրվել է 2000թ. դեկտեմբերին՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության թիվ 268 որոշման (17 մայիսի 2000թ.) և ՀՀ կառավարության (ի դեմս «Կանազ» ՓԲԸ) ու «Յունայթեդ Քամփրնի Սիբիրսկիյ Ալյումինիյ» բաց բաժնետիրական ընկերության միջև կնքված հիմնադրման պայմանագրի (21 հունիսի 2000թ.):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0051, Գրիբոեդովի փող. 25:

Ընկերության հիմնական գործունեությունն այսուհետ փայլաթիթեղի արտադրությունն ու իրացումն է:

Ընկերության անմիջական մայր կազմակերպությունն է Ջերսիում գրանցված «ՌՈՍԱԼԼԼԼԻՄԻԻԻ» ընկերությունը:

Ընկերությունը ֆինանսավորման մեծ մասը ստանում է «ՌՈՍԱԼԼԼԼԻՄԻԻ» խմբի ընկերություններից («Բաժնետերերի խումբ»), որոնց հետ է կապված նաև Ընկերության պարտքային ռիսկը: Արդյունքում, Ընկերությունը տնտեսական կախման մեջ է գտնվում Բաժնետերերի խմբից: Բացի այդ, Ընկերության գործունեությունը սերտորեն կապված է Բաժնետերերի խմբի պահանջների հետ, և Բաժնետերերի խմբին կատարվող վաճառքների գները որոշվում են Բաժնետերերի խմբի այլ ընկերությունների հետ համատեղ:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 26-ում:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Օլեգ Դերիպասկան: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությանը հասանելի տեղեկատվության համաձայն չկա որևէ անհատ, որն ունի 25%-ը գերազանցող անուղղակի գերակշռող մասնակցություն Ընկերության կապիտալում, կամ հնարավորություն ունի վերահսկել Ընկերության գործունեությունը:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, Լեռնային Ղարաբաղում 2020թ. սեպտեմբերին վերսկսված զինված հակամարտությունը, որին հաջորդեց հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ, և COVID-19 համավարակն էլ ավելի են մեծացրել գործարար միջավայրում գործունեություն իրականացնելու պայմանների հետ կապված անորոշությունը:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Ղեկավարության գնահատմամբ COVID-19 նշանակալի ազդեցություն չի ունեցել Ընկերության գործունեության վրա:

(գ) Օտարերկրյա ակտիվների վերահսկողության վարչության պատժամիջոցներ

2018թ. ապրիլի 6-ին Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ֆինանսների նախարարության Օտարերկրյա ակտիվների վերահսկողության վարչությունը (ՕԱՎՎ) որոշակի իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ներառել էր իր Հատուկ կատեգորիայի անձանց և արգելված անձանց ցուցակում (ՕԱՎՎ պատժամիջոցներ): Նշված անձանց շարքում էր «Ռուս Արմենի» ՓԲԸ-ի միջանկյալ մայր կազմակերպություն հանդիսացող «Ռուսալ» ՍՊԸ միավորված ընկերությունը:

Արդյունքում, ԱՄՆ-ում գտնվող կամ ԱՄՆ-ի քաղաքացիներին պատկանող «Ռուսալ» ՍՊԸ միավորված ընկերության և վերջինիս դուստր կազմակերպությունների ամբողջ գույքը կամ մասնակցությունները գույքում արգելափակվել էին, ստեցվել էին, չէին կարող փոխանցվել, օգտագործվել որպես վճարման միջոց, արտահանվել, օտարվել կամ որևէ այլ կերպ օգտագործվել: Ցուցակում ներառվելուց հետո թողարկվեցին մի քանի գլխավոր լիցենզիաներ, որոնք հետագայում թույլատրեցին որոշ գործարքների իրականացումը «Ռուսալ» ՍՊԸ միավորված ընկերության, վերջինիս հիմնական բաժնետեր՝ «En+ Գրուպ» ՍՊԸ-ի («En+»), նրանց պարտավորությունների և սեփական կապիտալի հետ:

2019թ. հունվարի 27-ին ՕԱՎՎ-ն հայտարարեց «Ռուսալ» ՍՊԸ միավորված ընկերությանը և «En+»-ին ՕԱՎՎ-ի Հատուկ կատեգորիայի անձանց և արգելված անձանց ցուցակից հանելու իր որոշման մասին, որն անմիջապես մտավ ուժի մեջ: Նշված ընկերությունները ցուցակից հանելու համար պետք է բավարարվեն մի շարք պայմաններ, որոնք ներառում են, սակայն չեն սահմանափակվում հետևյալով. պետք է կատարվեն փոփոխություններ կորպորատիվ ղեկավար կազմում, որոնք, ի թիվ այլոց, նախատեսում են Խորհրդի կազմի փոփոխությունը, որի նպատակն է ապահովել անկախ տնօրենների գերակայությունը Խորհրդի կազմում, և Խորհրդի նախագահի փոփոխությունը: «Ռուսալ» ՍՊԸ միավորված ընկերությունը պետք է կանոնավոր հիմունքով հաշվետվություններ ներկայացնի ՕԱՎՎ-ին, որոնք կհաստատեն ցուցակից հանելու պայմանների հետ ընկերության համապատասխանությունը:

2 Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ

Համապատասխանության հավաստում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթն է և այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական ամբողջ տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

4 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Իրական արժեքի չափում

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման մի շարք դրույթներ և բացահատումներ պահանջում են ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափում:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Ընկերությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- *1-ին մակարդակ.* նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտվող):
- *2-րդ մակարդակ.* 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- *3-րդ մակարդակ.* ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործված ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, ապա իրական արժեքի չափումն որպես մեկ ամբողջություն դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որտեղ դասակարգվում են ամենացածր մակարդակի տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջ չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղափոխումներն Ընկերությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

Գործող ստանդարտների մի շարք փոփոխություններ ուժի մեջ են մտել 2020թ. հունվարի 1-ից, սակայն այդ փոփոխությունները նշանակալի ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

6 Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

7 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Հասույթ

Ընկերությունը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 15-ը 2018թ. հունվարի 1-ից: Հաճախորդների հետ պայմանագրերին վերաբերող Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ի (գ) կետում:

(բ) Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Ընկերության ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսը,
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը կամ վնասը:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը դադարում է պարտքային առումով արժեզրկված լինելուց, հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հիմունքով:

Փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և վնասը ներկայացվում են զուտ հիմունքով որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ֆինանսական ծախս՝ կախված այն հանգամանքից, թե որ դիրքում են կատարվում արտարժույթի փոփոխությունները՝ զուտ շահույթի, թե՝ զուտ վնասի:

(գ) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Արտարժույթի վերափոխարկումից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(դ) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց զեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել որպես կարճաժամկետ դրամական միջոցների տեսքով պարգևավճար, եթե Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես աշխատակցի անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(ե) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված հոդվածներին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Ընկերությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Ընկերությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները հակադարձվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթի առկայության հավանականությունը:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Ընկերությունը տվյալ պահին ունի ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվներ գուտ հիմունքով, կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները:

(գ) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հաշվարկվում է կշռված միջին արժեքի սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռք բերման ծախսումները, արտադրական կամ փոխարկման ծախսումները և դրանք ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում, սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

(ե) Հիմնական միջոցներ

(i) Ծանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռք բերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսումները, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսումները, տեղանքի վերականգնման ծախսումները և կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղկացուցիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված շահույթը և վնասը որոշվում են համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են գուտ հիմունքով «այլ եկամուտ/այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ Ընկերությունը կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալու պես:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած վերջինիս գնահատված մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը սովորաբար ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Հոդատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների հիմնական միավորների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար:

- շենքեր	50-70 տարի
- մեքենա-սարքավորումներ	3-50 տարի
- փոխադրամիջոցներ	7 տարի
- տնտեսական միջոցներ	3-5 տարի

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(ը) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ճանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրական դեբիտորական պարտքերը և թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնավորման ժամանակ: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հոդվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրական դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

(ii) Դասակարգում և հետագա չափում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ պարտքային ներդրումների համար, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ բաժնային ներդրումների համար, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ընկերությունը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում փոփոխության ազդեցությունը կրող բոլոր ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքում ներդրումը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու ներդրման իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես ներկայացված է վերը, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Ֆինանսական ակտիվներ. Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել որոշակի տոկոսային եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորվում են այդ ակտիվներով, կամ դրամական միջոցների ակնկալվող արտահոսքին, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- նախորդ ժամանակաշրջաններում ֆինանսական ակտիվների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապաճանաչման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար, և Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել այդ ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվներ. Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» բաղկացած է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառվածքային հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար փոխհատուցումից, ինչպես նաև շահույթի մարժայից:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Ընկերությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դեպքում գնահատվում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս Ընկերությունը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը կամ ժամկետները,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Ընկերության պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսական ակտիվ):

Վաղաժամ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե վաղավճարման գումարն ըստ էության իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման համար ողջամիտ փոխհատուցում:

Ֆինանսական ակտիվներ. Հետագա չափում, օգուտներ և կորուստներ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և վնասը և արժեզրկումը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ. Դասակարգում, հետագա չափում, օգուտներ և կորուստներ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած օգուտը կամ կորուստը նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում էին վարկերը և փոխառությունները, բանկային օվերդրաֆտները, առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(iii) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Ընկերությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Ընկերությունը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Ընկերությունը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Ընկերությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը (օրինակ՝ փոխարկման պայմանի ներառում):

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր չեն, փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը: Այս դեպքում, Ընկերությունը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտումից առաջացող գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ կորուստ՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես վերաբանակցված կամ փոփոխված պայմանագրային դրամական հոսքերի ներկա արժեք, որոնք զեչվում են ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե փոփոխությունը (կամ փոխանակումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, Ընկերությունը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, Ընկերությունը ճանաչում է փոփոխության (կամ փոխանակման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտումը շահույթում կամ վնասում փոփոխության (կամ փոխանակման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ բանկերի կողմից ֆիքսված տոկոսադրույքների փոփոխությունները ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով բանկերն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն և Ընկերությունը հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքը Ընկերությունը հաշվառում է կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ընկերությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Ընկերությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխումը չի հաշվառվում որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում փոփոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

(iv) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Ընկերությունը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ընկերությունն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են: Ընկերությունը նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(v) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտ գումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(vi) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները և բանկային հաշիվների մնացորդները: Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են մարման ըստ պահանջի և կազմում են դրամական միջոցների կառավարման անբաժանելի մասը:

(vii) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ:

(թ) Արժեզրկում

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ճանաչում է կորստի պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:

Խմբային հիմունքով գնահատվող առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով կորստի պահուստը միշտ չափվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Երբ Ընկերությունը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Ընկերության անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը և ապագայամետ տեղեկատվությունը:

Ընկերությունը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Ընկերությունը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում, եթե՝

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականություններն Ընկերության նկատմամբ, եթե Ընկերությունը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (վերջինիս առկայության դեպքում), կամ
- ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 120 օր ժամկետանց է:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն այն ակնկալվող պարտքային կորուստներն են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարն ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն է, որն իրենից ներկայացնում է այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից (կամ ավելի կարճ ժամկետում, եթե գործիքի ակնկալվող ամբողջ ժամկետը պակաս է 12 ամսից):

Առավելագույն ժամկետը, որը դիտարկվում է ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս, պայմանագրի առավելագույն ժամկետն է, որի ընթացքում կազմակերպությունը ենթարկված է պարտքային ռիսկին:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացում են պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված պարտքային կորուստների գնահատականը: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասությունների ներկա արժեք (պայմանագրին համապատասխան ընկերությանը հասանելիք դրամական հոսքերի և ընկերության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստները գեղջվում են ֆինանսական ակտիվի արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ընկերությունը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, երբ տեղի են ունեցել մեկ կամ մի քանի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է՝ պարտագանցումը կամ ավելի քան 90 օր ժամկետանց դառնալը,
- ընկերության կողմից փոխառության կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որն ընկերությունը այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, երբ ընկերությունը չունի ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ կամ կամ դրա մի մասը փոխհատուցելու հիմնավոր ակնկալիք: Ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար ընկերությունը կիրառում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս գրելու քաղաքականություն ֆինանսական ակտիվի ավելի քան 365 օր ժամկետանց լինելու դեպքում՝ հիմք ընդունելով նմանատիպ ակտիվների գծով գումարների փոխհատուցման անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար ընկերությունն իրականացնում է դուրսգրման ժամկետների և գումարի առանձին գնահատում՝ ելնելով փոխհատուցման ողջամիտ ակնկալիքներից: Ընկերությունը չի ակնկալում դուրսգրված գումարների էական փոխհատուցում: Ընկերությունը չի ակնկալում դուրսգրված գումարների էական փոխհատուցում: Այնուամենայնիվ, դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելի գումարների փոխհատուցման հետ կապված ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերության ոչ ֆինանսական ակտիվների, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված համարվել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Արժեզրկման ստուգման նպատակով ակտիվները, որոնց արժեզրկումը հնարավոր չէ գնահատել անհատական հիմունքով, խմբավորվում են ակտիվների փոքրագույն խմբերի, որոնք շարունակական օգտագործման արդյունքում առաջացնում են այլ ակտիվներից կամ ակտիվների խմբերից կամ դրամաստեղծ միավորից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր:

Ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը. օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումները: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին կամ դրամաստեղծ միավորին հատուկ ռիսկերը:

Արժեզրկումից կորուստ ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է գնահատված փոխհատուցվող գումարը:

Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Դրամաստեղծ միավորի (միավորների խմբի) ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը նվազեցնելու նպատակով արժեզրկումից կորուստը բաշխվում է համամասնորեն:

Նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ բացահայտելու համար, թե առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի արժեզրկումից կորուստը հնարավոր է, որ այլևս գոյություն չունի կամ նվազել է: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ժ) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ներկա պահին ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Չեղչի գծով ծախսը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

(ի) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

(i) Ընկերությունը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության սահմանմանը համապատասխանող վարձակալություն պարունակող պայմանագրեր չկան:

8 Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2020թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ընկերությունը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(ա) Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)

Փոփոխությունները հստակեցնում են, թե որ ծախսումներն է Ընկերությունը ներառում պայմանագրի անբարենպաստ լինելը գնահատելու համար պայմանագրի կատարման ծախսումները որոշելիս: Փոփոխությունները գործում են 2022թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրերի համար: Սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ փոփոխությունների կիրառման կուտակային հետևանքը ճանաչվում է որպես չբաշխված շահույթի կամ սեփական կապիտալի այլ բաղադրիչների սկզբնական մնացորդի ճշգրտում՝ ըստ կիրառելիության: Համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում:

(բ) Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում. Փուլ 2 (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ)

Փոփոխություններն անդրադառնում են այն հարցերին, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում, ներառյալ փոփոխությունների ազդեցությունը պայմանագրային դրամական հոսքերի կամ հեջավորման հարաբերությունների վրա՝ ուղենիշային տոկոսադրույքն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով փոխարինելու դեպքում: Փոփոխությունները նախատեսում են ազատում ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 որոշակի պահանջներից, որոնք վերաբերում են.

- ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություններին և
- հեջի հաշվառմանը:

(i) Դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն

Փոփոխությունները Ընկերությունից կապահանջեն հաշվառել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գծով պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունը՝ թարմացնելով ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման հետ կապված:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի LIBOR դրույքով գրավով ապահովված վարկեր, որոնք ենթակա են բարեփոխման IBOR դրույքով:

(ii) Հեջի հաշվառում

Փոփոխությունները նախատեսում են բացառություններ հեջի հաշվառման պահանջների հետ կապված հետևյալ ոլորտներում.

- Ռույլ տալ փոփոխություն հեջավորման հարաբերության նախորդման հետ կապված բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար:
- Բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար դրամական հոսքերի հեջում հեջավորված հոդվածի գծով փոփոխություն կատարելիս՝ դրամական հոսքերի հեջի պահուստում կուտակված գումարը կդիտարկվի որպես հիմնված այն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի վրա, որով որոշվում են հեջավորված ապագա դրամական հոսքերը:

- Երբ հոդվածների խումբը նախորոշվում է որպես հեջավորված հոդված, և խմբի հոդվածի հետ կապված կատարվում է փոփոխություն բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար, հեջավորված հոդվածները բաշխվում են ենթախմբերի հեջավորվող ուղենիշային տոկոսադրույքների հիման վրա:
- Եթե Ընկերությունը ողջամտորեն ակնկալում է, որ այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքն առանձին նույնականացվող է 24 ամսվա ընթացքում, ապա չի արգելվում տոկոսադրույքը նախորոշել որպես պայմանագրորեն չհատկորոշված ռիսկային բաղադրիչ, եթե այն առանձին նույնականացվող չէ նախորոշման ամսաթվի դրությամբ:

Հեջի հաշվառման բացակայության հետևանքով Ընկերությունը չի ակնկալում որևէ ազդեցություն IBOR-ի անցման հետ կապված:

(iii) Բացահայտում

Փոփոխություններն Ընկերությունից կպահանջեն բացահայտել լրացուցիչ տեղեկատվություն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում առաջացող ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության և ռիսկերի կառավարման համար իրականացվող համապատասխան գործունեության վերաբերյալ:

(iv) Անցում

Ընկերությունը մտադիր է կիրառել փոփոխությունները 2021թ. հունվարի 1-ից: Փոփոխությունների կիրառումն ազդեցություն չի ունենա 2020թ. կամ նախորդ ժամանակաշրջանների համար ներկայացված գումարների վրա:

(գ) Այլ ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- COVID-19 բռնկման հետ հետ կապված զիջումներ վարձակալության գծով (ՖՀՄՄ 16-ի փոփոխություններ)
- Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը (ՀՀՄՄ 16-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՄ 3-ի փոփոխություններ)
- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների (ՀՀՄՄ 1-ի փոփոխություններ)
- ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ

9 Հասույթ

(ա) Հասույթի ուղղություններ

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Հասույթ այլումին փայլաթիթեղի վաճառքից	46,599,773	46,172,507
Այլ	5,537	5,630
	46,605,310	46,178,137

(բ) Հաճախորդների պայմանագրերից հասույթի մանրամասնեցում

Ստորև բերվող աղյուսակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը ներկայացված է ըստ հիմնական աշխարհագրական տարածաշրջանների շուկաների և հասույթի ճանաչման ժամկետների:

Գեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Հիմնական շուկաներն ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների		
Եվրոպական երկրներ	30,632,069	32,668,283
ԱՄՆ	15,904,718	13,463,643
ԱՊՀ երկրներ	68,523	46,211
	46,605,310	46,178,137
Հասույթի ճանաչման ժամկետներ		
Ժամանակի որոշակի պահին փոխանցված ապրանքներ	46,605,310	46,178,137
Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	46,605,310	46,178,137

(գ) Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հասույթը չափվում է հաճախորդի հետ պայմանագրում սահմանված հատուցման հիման վրա: Ընկերությունը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ հսկողությունը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի կատարման պարտականությունների բնույթի և կատարման ժամկետների, այդ թվում՝ վճարման նշանակալի պայմանների և հասույթի ճանաչման համապատասխան քաղաքականության վերաբերյալ:

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ՝ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչման քաղաքականություն
Ապրանքների վաճառք	Այս պայմանագրերն իրենցից ներկայացնում են այլումին փայլաթիթեղի վաճառքի պայմանագրեր: Պատվիրատուն հսկողության իրավունք է ստանում մատակարարվող ապրանքների նկատմամբ ապրանքները տրամադրելու պահին, երբ ռիսկերը փոխանցվում են պայմանագրում նշված Միջազգային առևտրային տերմինների (Incoterms) պայմանների համաձայն: Հաշիվները դուրս են գրվում և հասույթը ճանաչվում է ժամանակի որոշակի պահին: Հաշիվները որպես կանոն վճարվում են նախապես:	ՖՀՄՄ 15-ի համաձայն՝ հասույթը ճանաչվում է, երբ պատվիրատուն հսկողության իրավունք է ստանում ապրանքների նկատմամբ: ՖՀՄՄ 15-ի պահանջները նշանակալի ազդեցություն չեն ունեցել հասույթի ճանաչման նկատմամբ Ընկերության կողմից կիրառվող մոտեցման և հասույթի ճանաչման ժամկետների վրա:

10 Վաճառքի ինքնարժեք

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Նյութեր	35,866,882	37,785,045
Էլեկտրաէներգիա	3,816,787	3,708,778
Աշխատավարձ	2,499,442	2,536,738
Մաշվածություն	927,212	959,450
Այլ ծախսեր	431,477	524,934
	43,541,800	45,514,945

11 Իրացման ծախսեր

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Փոխադրման ծախսեր*	291,518	512,811
Աշխատավարձ	34,204	30,972
Օգտագործված նյութեր	27,424	28,875
Մաքսային տուրքեր	24,192	23,012
Արտադրանքի սերտիֆիկացման ծախսեր	3,175	3,400
Այլ	26,255	23,574
	406,738	622,644

* Փոխադրման ծախսերը կախված են վաճառքի պայմանագրի ինկոտերմսից: Ընկերությունը հիմնականում օգտագործում է DAP և FCA ինկոտերմսը:

12 Վարչական ծախսեր

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Աշխատավարձ	1,047,248	1,097,934
Սպասարկման ծախսեր	60,181	74,792
Կոմունալ և կապի ծառայություններ	74,444	68,423
Գույքի ապահովագրություն	41,790	38,977
Մաշվածություն	29,774	39,561
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծառայությունների վճարներ	24,374	42,179
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծրագրերի գծով ծախսեր	15,261	17,803
Բանկային ծառայությունների վճարներ	9,622	14,771
Ներկայացուցչական և գործուղումների ծախսեր	4,906	58,897
Այլ	343,977	241,625
	1,651,577	1,694,962

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար անձնակազմի գծով ընդհանուր ծախսերը կազմել են 3,622,760 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 3,497,797 հազար դրամ):

13 Չուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		
Տոկոսային եկամուտ բանկային ավանդների գծով	11	30
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	-	539,065
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	11	539,095
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		
Տոկոսային ծախս բանկային երաշխավորությունների գծով	(617)	(9,616)
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	(2,138,820)	-
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	(2,139,437)	(9,616)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)	(2,139,426)	529,479

14 Շահութահարկի գծով օգուտ

(ա) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Ընկերությունը շահութահարկը վճարում է 18% դրույքաչափով (2019թ-ին՝ 20%):

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Հետաձգված հարկի գծով օգուտ		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	52,081	323,488
Ընդամենը օգուտ շահութահարկի գծով	52,081	323,488

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում

	2020թ.		2019թ.	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը	(1,314,694)	100	(995,930)	100
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	236,645	18	199,186	20
Հարկի դրույքաչափի նվազեցում*	-	-	363,858	37
Ճանաչված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխություն (հետաձգված հարկային ակտիվների նվազեցման կամ հակադարձման արդյունքում)	-	-	(80,682)	(8)
Ընթացիկ տարվա վնասը, որի համար հետաձգված հարկային ակտիվ չի ճանաչվել	-	-	(103,582)	(10)
Նախկինում չճանաչված հարկային վնասի ճանաչում	93,223	(7)	-	-
Հարկային վնասին վերաբերող նախկինում չճանաչված հետաձգված հարկերի ճանաչում	141,903	(11)	-	-
Չուտ չնվազեցվող ծախսեր	(419,690)	32	(55,293)	(6)
	52,081	4	323,488	33

* Ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է 2020թ. հունվարի 1-ից գործող ՀՀ օրենսդրության փոփոխությունների համաձայն շահութահարկի 20% դրույքաչափը 18%-ի նվազեցնելու հետևանքը:

(բ) Ծանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալ հոդվածներին՝

հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	2020թ.	2019թ.	2020թ.	2019թ.	2020թ.	2019թ.
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	(2,952,588)	(2,944,262)	(2,952,588)	(2,944,262)
Պաշարներ	-	-	(363,279)	(330,463)	(363,279)	(330,463)
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	93,223	-	-	-	93,223	-
Հարկային (ակտիվներ)/ պարտավորություններ	93,223	-	(3,315,867)	(3,274,725)	(3,222,644)	(3,274,725)

(գ) Հետաձգված հարկի մնացորդների փոփոխությունները տարվա ընթացքում

հազ. դրամ	1 հունվարի 2020թ.	Ծախսված կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(2,944,262)	(8,326)	(2,952,588)
Պաշարներ	(330,463)	(32,816)	(363,279)
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	-	93,223	93,223
	(3,274,725)	(52,081)	(3,222,644)

հազ. դրամ	1 հունվարի 2019թ.	Ծախսված կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2019թ.
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(3,370,606)	426,344	(2,944,262)
Պաշարներ	(308,289)	(22,174)	(330,463)
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	80,682	(80,682)	-
	(3,598,213)	323,488	(3,274,725)

(դ) Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել հետևյալ հոդվածների գծով.

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Հարկային վնաս	-	736,676

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հարկային վնասի գծով ճանաչվել են հետաձգված հարկային ակտիվներ (2019թ-ին հարկային վնասի օգտագործման ժամկետը լրանում էր 2020թ-ին, 2021թ-ին և 2022թ-ին), քանի որ 2020թ-ին Ընկերության գործունեությունը շահութաբեր էր, և հավանական է, որ Ընկերությունը կունենա ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կկարողանա օգտագործել ստացված օգուտները:

(ե) Չճանաչված հետաձգված հարկի համադրում

հազ. դրամ

Հարկային վնասը առ 1 հունվարի 2020թ.	736,676
Հարկային վնասի օգտագործման ժամկետի լրանալը ժամանակաշրջանի ընթացքում	(501,550)
Հարկային վնասին վերաբերող նախկինում չճանաչված հետաձգված հարկերի օգտագործում	(141,903)
Նախկինում չճանաչված հարկային վնասի ճանաչում	(93,223)
Հարկային վնասը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	-

15 Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Հոդա- տարածք և շենքեր	Անավարտ շինարա- րություն	Մեքենա- սարքավո- րումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Տնտեսական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	3,966,525	15,949	35,685,191	364,630	357,148	40,389,443
Ավելացումներ	-	268,251	58,365	45,391	40,854	412,861
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(111)	-	(386,560)	(15,004)	(5,060)	(406,735)
Տեղափոխումներ	18,553	(99,599)	88,204	-	(7,158)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	3,984,967	184,601	35,445,200	395,017	385,784	40,395,569
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	3,984,967	184,601	35,445,200	395,017	385,784	40,395,569
Ավելացումներ	9,600	1,950,264	199,791	108,949	57,212	2,325,816
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(30,320)	-	(153,591)	(8,679)	(8,341)	(200,931)
Տեղափոխումներ	1,902,193	(2,105,242)	203,049	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	5,866,440	29,623	35,694,449	495,287	434,655	42,520,454
Մաշվածություն						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	1,017,035	-	11,897,239	231,369	303,481	13,449,124
Տարվա մաշվածություն	63,265	-	826,706	29,258	9,769	928,994
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(24)	-	(117,053)	(14,249)	(5,048)	(136,370)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	1,080,276	-	12,606,892	246,378	308,202	14,241,748
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	1,080,276	-	12,606,892	246,378	308,202	14,241,748
Տարվա մաշվածություն	64,050	-	846,725	40,863	23,320	974,958
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(2,063)	-	(115,002)	(8,656)	(7,484)	(133,205)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	1,142,263	-	13,338,615	278,585	324,038	15,083,501
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 1 հունվարի 2019թ.	2,949,490	15,949	23,787,952	133,261	53,667	26,940,319
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	2,904,691	184,601	22,838,308	148,639	77,582	26,153,821
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	4,724,177	29,623	22,355,834	216,702	110,617	27,436,953

927,212 հազար դրամ գումարով մաշվածությունը (2019թ-ին՝ 959,450 հազար դրամ) գրանցվել է վաճառքի ինքնարժեքի կազմում, 6,436 հազար դրամ գումարով մաշվածությունը ներառվել է պաշարների տարեվերջի մնացորդում (2019թ-ին նման գումար չկար), պաշարների տարեկզբի մնացորդում մաշվածություն չի ներառվել (2019թ-ին ներառվել է՝ 81,546 հազար դրամ), 29,774 հազար դրամ գումարով մաշվածությունը (2019թ-ին՝ 39,561 հազար դրամ) գրանցվել է վարչական ծախսերի կազմում, 5,072 հազար դրամ գումարով (2019թ-ին՝ 5,072 հազար դրամ)՝ իրացման ծախսերի կազմում և 6,463 հազար դրամ գումարով (2019թ-ին՝ 6,462 հազար դրամ)՝ այլ ծախսերի կազմում:

16 Պաշարներ

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Հումք և սպառողական նյութեր	10,262,045	12,682,474
Հումք և նյութեր ճանապարհին	3,981,108	1,142,897
Պատրաստի արտադրանք	1,730,173	1,461,501
Անավարտ արտադրություն	1,167,560	1,339,756
	17,140,886	16,626,628

17 Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	5,211,437	1,901
Կանխավճարներ	348,699	226,509
Փոխհատուցելի ԱԱՀ և ակցիզային հարկ	331,207	197,789
Այլ ստացվելիք հարկեր	10,840	10,740
Այլ դեբիտորական պարտքերի	-	65
	5,902,183	437,004

Պարտքային և արժույթային ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստները ներկայացված են Ծանոթագրություն 23-ում:

18 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	63,822	214,274
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում	63,822	214,274

Տոկոսադրույքի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության վերլուծությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 23-ում:

19 Կապիտալ և պահուստներ

(ա) Բաժնետիրական կապիտալ

<i>Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ տեղեկատվություն նշված չէ</i>	Սովորական բաժնետոմսեր	
	2020թ.	2019թ.
Հունվարի 1-ի և դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թողարկված, ամբողջովին վճարված	36,699,295	36,699,295
Հայտարարված բաժնետոմսեր – 1,000 դրամ անվանական արժեք	36,699,295	36,699,295

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը հավասար իրավունքներ ունեն Ընկերության մնացորդային ակտիվների նկատմամբ:

(բ) Ծախսեր

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Ընկերության բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են Ընկերության ՖՀՄ համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցված չբաշխված շահույթի մնացորդով: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի բաշխման ենթակա պահուստներ (2019թ-ին նման պահուստներ չկային):

2020թ. և 2019թ. ընթացքում ծախսեր չեն հայտարարել և չեն վճարել: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո ծախսեր չեն առաջարկվել:

(գ) Լրացուցիչ կապիտալ

12,081,539 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 12,081,539 հազար դրամ) դրամ գումարով լրացուցիչ կապիտալն իրենից ներկայացնում է Բաժնետերերի խմբի ընկերություններից շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով ստացված փոխառությունների՝ սկզբնական ճանաչման պահին կամ հետաձգման պահին իրական արժեքի և այդ փոխառությունների անվանական գումարների տարբերությունը:

16,602,294 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 16,602,294 հազար դրամ) դրամ գումարով լրացուցիչ կապիտալն իրենից ներկայացնում է Ընկերության բաժնետիրոջից (Բաժնետերերի խմբի ընկերություն) անվճար ստացված մուրհակների իրական արժեքը:

20 Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը չունի կապիտալի կառավարումը կարգավորող ձևակերպված քաղաքականություն: Ընկերության նկատմամբ չեն կիրառվում արտաքին կանոնակարգող մարմինների պահանջներ կապիտալի հետ կապված:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պարտավորությունների և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը կազմում էր՝

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Ընդամենը պարտավորություններ	43,883,578	35,513,744
Հանած՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները	(63,822)	(214,274)
Զուտ պարտքը	43,819,756	35,299,470
Ընդամենը սեփական կապիտալ	8,058,197	9,320,810
Պարտավորությունների և սեփական կապիտալի հարաբերակցությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5.4	3.8

Տարվա ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Ընկերության մոտեցումը չի փոխվել:

21 Վարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող Ընկերության տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների վերաբերյալ: Արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում:

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Ընթացիկ պարտավորություններ		
Գրավով չապահովված փոխառություններ կապակցված կողմերից	17,523,712	15,214,548

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապակցված կողմերից ստացված գրավով չապահովված փոխառություններն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով, տոկոսակիր չեն և ենթակա են մարման ըստ պահանջի՝ այդ մասին ծանուցում ստանալուց հետո երեսուն բանկային օրվա ընթացքում:

Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է զուտ պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող Ընկերության պարտավորությունների փոփոխությունների վերլուծությունը 2020թ. և 2019թ. համար: Այս պարտավորությունների տարրերը դրամական հոսքերի հաշվետվության մեջ ներկայացված են որպես ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր:

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորություններ առ 1 հունվարի	15,214,548	15,544,519
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	15,214,547	15,544,519
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ	2,309,165	(329,971)
Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորություններ առ 31 դեկտեմբերի	17,523,712	15,214,548

22 Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Ստացված կանխավճարներ	19,894,030	15,244,385
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	3,024,304	1,367,484
Վճարվելիք հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	135,312	118,089
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	210,702
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	83,576	83,811
	23,137,222	17,024,471

Ստացված կանխավճարների կազմում 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառված 19,887,879 հազար դրամ գումարը (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 15,243,973 հազար դրամ) իրենից ներկայացնում է ապրանքների վաճառքի դիմաց կապակցված կողմից ստացված կանխավճարները:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերի կազմում 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառված 1,689.936 հազար դրամ գումարը (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 341,654 հազար դրամ) իրենից ներկայացնում է հաշվետու ամսաթվին ճանապարհին գտնվող այլումինե ձուլակտորներ գնելու համար կապակցված կողմին վճարվելիք գումարը:

Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում:

23 Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքներին:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս՝ Ընկերությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ (Ծանոթագրություն 23 (բ) (ii),
- իրացվելիության ռիսկ (Ծանոթագրություն 23 (բ) (iii),
- շուկայական ռիսկ (Ծանոթագրություն 23 (բ) (iv)):

(i) Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Մայր կազմակերպությունը պատասխանատու է Ընկերության ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման և հսկողության համար:

Ընկերության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների և Ընկերության գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Դասընթացների և կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Ընկերությունը

նպատակ ունի ստեղծել հսկողության կանոնակարգված և գործող համակարգ, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

Մայր կազմակերպությունը վերահսկում է Ընկերության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության և ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունը և ուսումնասիրում է ռիսկերի կառավարման մեխանիզմի համապատասխանությունն Ընկերության վրա ներագրող ռիսկերին:

(ii) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում պատվիրատուներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի և ֆինանսական կազմակերպությունների հետ գործարքների մնացորդների գծով:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:

Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը չի կիրառում հատուկ վարկային քաղաքականություն իր պատվիրատուների համար, այնուամենայնիվ, Ընկերության հասույթի մոտ 99.85%-ը (2019թ-ին՝ 99%) վերագրելի է կապակցված կողմ հանդիսացող մեկ պատվիրատուի հետ իրականացվող վաճառքի գործարքներին, և Ընկերությունն էական վնասներ չի կրել այդ գործարքներից: Թեև դեբիտորական պարտքերի հավաքագրման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ տնտեսական գործոնները, ղեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերությանը չի սպառնում էական վնաս կրելու ռիսկ:

Ընկերությունը չի պահանջում գրավ ֆինանսական ակտիվների դիմաց: Պարտքային ռիսկի գնահատումներ իրականացվում են որոշակի գումարը գերազանցող փոխառությունների համար դիմող բոլոր պատվիրատուների համար՝ բացառությամբ կապակցված կողմերի:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկային հաշիվների մնացորդները հիմնականում պահվում են բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում, և Ընկերությունը չի ակնկալում, որ պայմանագրային կողմերից որևէ մեկը չի կատարի իր պարտականությունները:

(iii) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Ընկերության մոտեցումն է ապահովել, որքանով հնարավոր է, բավարար իրացվելիություն սովորական և արտասովոր պայմաններում պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Ընկերության հեղինակությունը վտանգելու:

Իր ֆինանսական պահանջները կառավարելու համար Ընկերությունն օգտագործում է կապակցված կողմերից ստացված փոխառությունները: Այս փոխառությունները գրավով ապահովված չեն և տոկոսակիր չեն:

Ենթարկվածությունն իրացվելիության ռիսկին

Ստորև ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային մնացած մարման ժամկետները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Չի ակնկալվում, որ մարման ժամկետների վերլուծությունում ներառված դրամական հոսքերը կարող են առաջանալ նշվածից նշանակալիորեն ավելի վաղ կամ նշանակալիորեն տարբեր գումարներով:

2020թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական հոսքեր	Մինչև 2 ամիս
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ			
Գրավով չապահովված փոխառություններ կապակցված կողմերից			
ԱՄՆ դոլարով	6,624,842	6,624,842	6,624,842
Եվրոյով	10,898,870	10,898,870	10,898,870
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,107,880	3,107,880	3,107,880
	20,631,592	20,631,592	20,631,592

2019թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	Պայմանագրային դրամական հոսքեր	Մինչև 2 ամիս
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ			
Գրավով չապահովված փոխառություններ կապակցված կողմերից			
ԱՄՆ դոլարով	6,081,128	6,081,128	6,081,128
Եվրոյով	9,133,420	9,133,420	9,133,420
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,661,997	1,661,997	1,661,997
	16,876,545	16,876,545	16,876,545

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ընթացիկ պարտավորությունները գերազանցում էին ընթացիկ ակտիվները 17,554,043 հազար դրամով (2019թ-ին՝ 14,961,113 հազար դրամով): Միջանկյալ մայր կազմակերպությունն իր մտադրություն է հայտնել Ընկերությանը տրամադրել ֆինանսական և այլ աջակցություն մոտ ապագայում:

(iv) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկն Ընկերության եկամտի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է շուկայական գների, օրինակ՝ արտադրության փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Արժույթային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է արժույթային ռիսկին այնքանով, որքանով Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը չի համապատասխանում այն արժույթին, որով արտահայտված են վաճառքները, գումարները և փոխառությունները: Այս գործարքները հիմնականում արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և ռուսական ռուբլով:

Ընկերությունը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին:

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արժույթային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունն՝ ըստ անվանական գումարների:

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 2020թ.	Եվրոյով արտահայտված 2020թ.	ՌԴ ռուբլով արտահայտված 2020թ.	Այլ արժույթով արտահայտված 2020թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	363	13,679	2,982	-
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	5,197,137	13,624	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(1,732,502)	(410,755)	(70,337)	(25,955)
Վարկեր և փոխառություններ	(6,624,842)	(10,898,870)	-	-
Համախառն ենթարկվածություն	(8,356,981)	(6,098,809)	(53,731)	(25,955)

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 2019թ.	Եվրոյով արտահայտված 2019թ.	ՌԴ ռուբլով արտահայտված 2019թ.	Այլ արժույթով արտահայտված 2019թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	478	58,758	9,882	-
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	1,314	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(377,421)	(511,149)	(83,076)	(21,284)
Վարկեր և փոխառություններ	(6,081,128)	(9,133,420)	-	-
Համախառն ենթարկվածություն	(6,458,071)	(9,585,811)	(71,880)	(21,284)

Տարվա ընթացքում կիրառվել արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամով	Միջին փոխարժեք		Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2020թ.	2019թ.	2020թ.	2019թ.
1 ԱՄՆ դոլար	489.31	480.24	522.59	479.70
1 եվրո	559.30	537.46	641.11	537.26
1 ՌԴ ռուբլի	6.78	7.43	7.02	7.77

Զգայնության վերլուծություն

Ստորև ներկայացված դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% աճը (նվազումը) հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ ազդեցություն կունենար արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման և շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծության ժամանակ ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չի առնում կանխատեսվող վաճառքի և գնումների ազդեցությունը:

հազ. դրամ	Աճ	Նվազում
31 դեկտեմբերի 2020թ.		
ԱՄՆ դոլար (10% փոփոխություն)	835,698	(835,698)
Եվրո (10% փոփոխություն)	609,881	(609,881)
ՌԴ ռուբլի (10% փոփոխություն)	5,373	(5,373)
Այլ (10% փոփոխություն)	2,596	(2,596)
31 դեկտեմբերի 2019թ.		
ԱՄՆ դոլար (10% փոփոխություն)	645,807	(645,807)
Եվրո (10% փոփոխություն)	958,581	(958,581)
Այլ (10% փոփոխություն)	2,128	(2,128)

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Ընկերությունը չի ենթարկվում իր դրամական միջոցների հոսքերի վրա շուկայում գերակայող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը և չունի լողացող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Դեկավարությունը չի կիրառում պաշտոնապես ձևակերպված քաղաքականություն տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարելու համար, քանի որ գտնում է, որ այս ռիսկն էական ազդեցություն չունի Ընկերության գործունեության վրա:

Իրական արժեքի զգայունության վերլուծություն ֆիքսված դրույքով գործիքների համար

Ընկերությունը չի հաշվառում ֆիքսված դրույքով որևէ ֆինանսական գործիք որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես վաճառքի համար մատչելի: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունենալ շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա:

24 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ընկերությունն ունի ապահովագրական ծածկույթ շենքերի և գործունեության ընդհատման գծով, սակայն Ընկերությունն ապահովագրված չէ երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելու արդյունքում: Քանի դեռ Ընկերությունն համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշ դեպքերը կամ պատահարները կարող են զգալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի խոշոր դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ վերջինիս գործունեության արդյունքների կամ ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Շրջակա միջավայրի պահպանություն

Դեկավարության կարծիքով Ընկերության գործունեությունը համապատասխանում է շրջակա միջավայրի պահպանությանը վերաբերող կառավարության պահանջներին, այդ իսկ պատճառով գտնում է, որ Ընկերությունը չունի էական պարտավորություններ շրջակա միջավայրի պահպանության հետ կապված:

Այնուամենայնիվ, շրջակա միջավայրի պահպանությունը կարգավորող օրենսդրությունը զարգացման փուլում է Հայաստանում, և օրենսդրության ու վերջինիս մեկնաբանությունների փոփոխությունները կարող են առաջացնել էական պարտավորություններ ապագայում:

(զ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

25 Հանձնառություններ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ուներ 713,562 հազար դրամ գումարով կապիտալ հանձնառություններ (2019թ-ին՝ 251,648 հազար դրամ):

26 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Ընկերության անմիջական մայր կազմակերպությունն է «ՌՈՍԱԼ ԼԻՄԻԹԻՎ» ընկերությունը:

Ընկերության միջանկյալ մայր կազմակերպությունն է «Ռուսալ» միավորված ընկերությունը:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Օլեգ Դերիպասկան:

(բ) Գործարքներ ղեկավարության հետ

(i) Ղեկավարության վարձատրությունը

Տարվա ընթացքում առանցքային ղեկավար անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը, որը ներառված է վարչական ծախսերի կազմում (Ծանոթագրություն 12):

հազ. դրամ	2020թ.	2019թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	310,307	432,879

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են Ընկերության գործարքներն այլ կապակցված կողմերի հետ:

(i) Հասույթ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը 2020թ.	Գործարքի գումարը 2019թ.	Մնացորդը 2020թ.	Մնացորդը 2019թ.
Ապրանքների վաճառք				
Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ				
«Ռուսալ Թրեյդինգ Ինթերնեշնլ» ՍՊԸ	46,536,786	46,131,926	(14,690,743)	(15,243,973)
«Ռուսալ Սայանալ»	-	5,090	-	-
«Ուրալսկայա Ֆոլգա» ԲԸ	13,624	17,361	13,624	1,314
	46,550,410	46,154,377	(14,677,119)	(15,242,659)

(ii) Ծախսեր

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը 2020թ.	Գործարքի գումարը 2019թ.	Մնացորդը 2020թ.	Մնացորդը 2019թ.
Նյութերի գնում				
Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ				
«Միավորված ընկերություն Ռուսալ - առևտրի տուն»	(29,144,148)	(27,208,472)	(1,689,936)	(341,654)
«Ռուսալ Ռեսալ» ՍՊԸ	(1,034)	(779,181)	-	-
«Ռուսալ Թրեյդինգ Ինթերնեշնլ» ՍՊԸ	(206,671)	-	-	-
«Ուրալսկայա Ֆոլգա» ԲԸ	(16,343)	(99,691)	-	-
«Սիբինֆոսոֆտ» ՍՊԸ	(1,136)	(665)	-	-
«SS սերվիս» ՍՊԸ	-	(112)	-	-
«Կրասնոյարսկի ալյումինի գործարան» ԲԲԸ	(32,504)	-	-	-
Այլ ծախսեր				
Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ				
«Դոգակլ ՓԲԸ»	-	(47,616)	-	-
«Սիբինֆոսոֆտ» ՍՊԸ	(8,083)	(9,566)	(2,814)	(4,365)
«Վրեմյա SS» ՍՊԸ	(3,446)	(3,290)	(327)	(274)
«ՌՈՍ-Էնջինիինգ» ՍՊԸ		(124)	-	-
	(29,413,365)	(28,148,717)	(1,693,077)	(346,293)

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների բոլոր մնացորդները ենթակա են մարման կամ օգտագործման հաշվետու ամսաթվից հետո երկու ամսվա ընթացքում: Մնացորդներից ոչ մեկը գրավով ապահովված չէ:

(iii) Վարկեր և փոխառություններ

հազ. դրամ	Փոխառության գումարը 2020թ.	Փոխառության գումարը 2019թ.	Մնացորդը 2020թ.	Մնացորդը 2019թ.
Ստացված վարկեր և փոխառություններ				
Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ				
«Սի Չայկա Քորպորեյշն»	-	-	(17,523,712)	(15,214,548)
	-	-	(17,523,712)	(15,214,548)

Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններից ստացված փոխառությունները տոկոսակիր չեն և ենթակա են մարման ըստ պահանջի՝ այդ մասին ծանուցում ստանալուց երեսուն րանկային օրվա ընթացքում: